

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ

พระมหาแมนมิตร อัจหาญ

อีเมล: Mahaman33@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง รวม 30 คน เครื่องมือที่ใช้มี 3 ชนิด ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 5 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง (2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องการอ่านจับใจความ (3) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t- test

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยวิธีสอน แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD ก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (3)ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านจับใจความ, วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD, การสอนแบบปกติ

Comparison of reading ability of primary school grade 4 Watsomanut school between the teaching methods of technical cooperation (STAD) with regular teaching.

Pramahamanmit Athan

อาจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

E-Mail Mahaman33@hotmail.com

ABSTRACT

This research aims to (1) compare the ability to read Thai between The teaching methods of technical cooperation (STAD) with regular teaching. (2) to compare the ability to read the Thai language. Before and after learning by cooperative group teaching technique STAD (3) to compare the ability to read the Thai language. Before and after classes with the regular teaching of primary school grade4 watsomanut school Bangkok. The sample was used in the research is .student of primary school grade4 watsomanut school 1st semester of academic year 2017 two classrooms total 30 person This is derived from a simple sampling method. Method of drawing a group to experiment.one classes total 15 person and 1 control group total 15 person There are 3 types of method (1) Learning Management Plan The method of teaching a group of technical cooperation STAD. 5 plan 2 hours per lesson for a total of 10 hours. (2) Normal Learning Management Plan main point Reading comprehension (3) the ability to read the Thai language Before and after learning is multiple test 4 Choice total 30 question Statistics used in data analysis is Mean, percentage, standard deviation, t-test

The results showed that (1) The ability to read of students primary school grade4 Taught by Cooperative method Technical STAD Before and after classes There was a statistically significant difference at .01 level by the average score was higher than the previous classes. (3) ability to reading of student primary school grade4 watsomanut school The group is taught normally. There were statistically significant differences at .05 level.

Keywords: Capable of reading comprehension, teaching methods of technical cooperation STAD, regular teaching.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสำคัญในการอ่านของนักเรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ กล่าวคือ ไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยการหาประโยคใจความ ตั้งคำถาม ตั้งชื่อเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ จากปัญหาดังกล่าว ทำให้นักเรียนยังขาดทักษะในการอ่าน ไม่สามารถสรุป แยกแยะประเด็นได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้อันเป็นส่วนสำคัญของการอ่าน ผู้วิจัย จึงได้นำวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือมาพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นวิธีสอนที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนอ่าน เพื่อฝึกผู้เรียนในด้านการอ่าน การทำความเข้าใจกับเรื่องที่ย่าน และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี เป็นวิธีที่มีขั้นตอนที่หลากหลาย เหมาะที่จะนำมาพัฒนาการอ่านจับใจความ เพราะการอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาการอ่านในระดับสูงต่อไป

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ สภาพปัญหาของการเรียนรู้ วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้ดำเนินการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับผู้วิจัย และเป็นการเพิ่มทักษะกระบวนการสอนของครูผู้สอนให้มีขั้นตอนการสอนที่หลากหลาย ในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ด้วยการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 30 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยวิธีจับฉลากเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 15 คน
3. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอน 2 วิธี คือ
 - 3.1 การสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD
 - 3.2 การสอนแบบปกติตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
4. ระยะเวลาในการวิจัย ใช้ระยะเวลาการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 10 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการสอนการอ่านจับใจความ ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD
2. นักเรียนมีทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความดีขึ้นโดยการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD
3. ครูภาษาไทยระดับชั้นอื่นๆ สามารถนำวิธีการสอนนี้ไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสอนการอ่านจับใจความให้ดีขึ้นได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค SATD ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทย ความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ทั่วไปของรายวิชา คุณภาพผู้เรียน สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD

3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องการอ่านจับใจความ โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละคาบ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพและจุดประสงค์ในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้เรียน

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา 3 ท่าน แล้ววิเคราะห์ด้วยดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

5. นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

6. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการทดลองใช้เครื่องมือ

7. นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มทดลอง

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทย ความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ทั่วไปของรายวิชา คุณภาพผู้เรียน สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

3) แบ่งเนื้อหาออกเป็นเนื้อหาย่อย โดยแบ่งลำดับเนื้อหาตามที่จะสอน

4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละคาบ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพและจุดประสงค์ในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้เรียน

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้ววิเคราะห์ด้วยดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม จึงนำไปใช้

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) ศึกษาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
- 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิิวัตผล และเครื่องมือที่ใช้
- 4) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 60 ข้อ
- 5) นำแบบทดสอบวัดความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้ววิเคราะห์ด้วยดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา IOC (Index of congruence) เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม
- 6) ทดลองใช้ (Try-out) แบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วกับนักเรียนชั้น ป.4

ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและคัดเลือกให้เหลือ 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ ดังข้อมูลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ

	N	\bar{X}	SD	df	t	Sig.
วิธีสอนแบบปกติ	15	16.93	3.305	28	1.584	.124
วิธีสอนโดยวิธี KWL	15	15.33	2.093			

P > 0.5

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.305 และกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.093 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent พบว่าค่า $t = 1.584$ sig = .124 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD

	N	\bar{X}	SD	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	15	15.933	2.093	14	-3.708	.002**
หลังเรียน	15	19.00	2.619			

P >.05

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD คะแนนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.093 และคะแนนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.619 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent พบว่าค่า $t = -3.708$ sig = .002 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่สอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่สอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

	N	\bar{X}	SD	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	15	16.93	3.305	14	-.251	.805
หลังเรียน	15	17.24	3.693			

P > .05

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนกลุ่มที่สอนแบบปกติ คะแนนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.305 และคะแนนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.693 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent พบว่าค่า $t = -.251$ sig = .805 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับกลุ่มที่สอนแบบปกติ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับกลุ่มที่สอนแบบปกติ

	N	\bar{X}	SD	df	t	Sig.
วิธีสอนแบบปกติ	15	17.27	3.693	28	-1.483	.149
วิธีสอนแบบ KWL	15	19.00	2.619			

P > .05

จากตาราง 4 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนกลุ่มที่สอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.693 และกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.619 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent พบว่าค่า $t = -1.483$ sig = .149 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอน แบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD ก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่สอนโดยวิธีแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน มีความสามารถในการอ่านจับใจความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอน แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD และกลุ่มที่สอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 คือความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่า เป็นผลมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 การสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยองค์ประกอบย่อยของเทคนิค STAD จะนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันในด้านการติดตามดูแลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยการเข้ากลุ่มกันเรียนรู้ด้วยการอ่านนั้น มีการช่วยเหลือกันระบุดูแลความสำคัญของเรื่องที่ให้อ่าน มีความพยายามในการแก้ปัญหา ซึ่งนักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติในประเด็นดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนที่มีการปฏิบัติทุกพฤติกรรมมากยิ่งขึ้น จากแผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 1 ถึงแผนที่ 5 ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนจะเรียนรู้ได้ผลมากขึ้น เพราะในกลุ่มได้ช่วยกันอธิบายและร่วมกันคิดโดยตลอดในทุกกิจกรรมที่กำหนดให้ฝึกปฏิบัติ ดังที่ จอยซ์และเวล (Joyce & Weil 1986 , อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2545 : 165) ได้กล่าวไว้ว่าการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้จะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้าน สถิติ ปัญหา โดยเพื่อนในกลุ่มจะช่วยเหลือแนะนำกัน เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในวัยเดียวกัน สามารถสื่อสาร สื่อความหมายแก่กันและกันได้ง่ายและทำให้เข้าใจง่ายกว่าที่ครูสอน

1.2 การเสริมแรงทางบวกโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำให้คะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนด ก็เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้นและพยายามปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม และการเสริมแรงด้วยการให้รางวัลและคำชมเชยในทางบวกอย่างสม่ำเสมอ เป็นไปตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Skinner) เกี่ยวกับการเสริมแรงว่า การเสริมแรงทางบวกด้วยการให้รางวัลเป็นสิ่งที่ผู้รับพอใจ จะส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น (พรธณี ช. เจนจิรา 2528 : 203 , อ้างถึงใน อังคณา ปานนก 2546 : 123)

1.3 กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ด้วยเทคนิค STAD ตั้งแต่การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ การกำหนดงานให้นักเรียนทำ การอธิบายวิธีการทำงานร่วมกัน การให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม การให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการเรียนของเพื่อน ตลอดจนการประเมินผล การประกาศผล การเรียนของแต่ละกลุ่ม จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสลาวิน (Slavin 1978 : 42 – 48) ที่ว่าด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกัน จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาสติปัญญาของตนเอง

1.4 การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน มีการทดสอบเพื่อตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน และในการทดสอบแต่ละครั้ง นักเรียนแต่ละคนจะได้คะแนนพัฒนา จากนั้นนำคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ถ้ากลุ่มใดได้คะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนด ก็จะได้รับรางวัลเป็นเครื่องหมายแห่งความสำเร็จของกลุ่ม ดังนั้นสมาชิกในกลุ่มจะต้องพยายามเรียนรู้และช่วยเหลือกันถ้าได้คะแนนน้อยก็จะทำให้คะแนนของกลุ่ม น้อยลงด้วย จึงทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องร่วมแรงช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน เนื่องจากผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการที่เด็กเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนช้า ทำให้เด็กเก่งได้เพิ่มความเข้าใจในความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่ได้ศึกษาซึ่งกว่าเดิมเพราะได้อธิบายให้แก่เพื่อนภายในกลุ่ม โดยนักเรียนที่เรียนอ่อน จะได้รับการฝึกฝนและได้แนวทางจากนักเรียนเก่งทำให้มีความเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น (วารุณี อุณบุญ 2540 : 149 – 150)

1.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันมีการตรวจผลงานนักเรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ทำให้นักเรียนได้รับรู้ผลการเรียนของตน ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนรู้อีกเพิ่มขึ้น ในการจัดการเรียนรู้ทุกแผนจะต้องคิดคะแนนพัฒนาเฉลี่ยของกลุ่มแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ การกำหนดกลุ่มที่ได้รับรางวัล และมอบรางวัลให้กลุ่มที่มีระดับการพัฒนาสูงสุด ดังนั้นนักเรียนจึงรับรู้ผลการเรียนรู้อของตนเอง ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ และพยายามที่จะพัฒนาผลการเรียนรู้อของตนเองในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ให้มีคะแนนเพิ่มขึ้น เพื่อให้กลุ่มมีคะแนนพัฒนาสูงสุดเพื่อจะได้รับรางวัล ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ สุรพล พยอมรัมย์ (2540 : 40) ที่กล่าวว่า การได้รับรู้ผลการเรียนจะมีส่วนช่วยให้การเรียนรู้อดีขึ้น รับรู้ข้อผิดพลาด จะช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกต้องและ ถ้ารับรู้ผลสำเร็จ ก็สามารถนำความสำเร็จจากการเรียนรู้อไปใช้ในการเรียนรู้อครั้งต่อไป ส่วนการได้รับแรงเสริมเช่น รางวัลชมเชย จะมีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนรู้อที่ได้รับการเสริมแรง ผู้ถ่ายทอดจำเป็นต้องหาสิ่งเสริมแรงแก่ผู้เรียนมากที่สุด

1.6 จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่สอนพบว่า ในแผนการเรียนรู้อแรกๆ นักเรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับการร่วมทำงานเป็นกลุ่ม ครูต้องอธิบายและเน้นให้เห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่มที่ต้องมีความร่วมมือของสมาชิก ความรับผิดชอบและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม และหลังจากการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 คะแนนกลุ่มได้น้อย กลุ่มได้รางวัลน้อย เมื่อนักเรียนเห็นคะแนนของตนเองและของกลุ่ม จึงมีการปรับพฤติกรรมและตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือของสมาชิก ความรับผิดชอบและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น ซึ่งในการทดสอบครั้งต่อไป จึงมีกลุ่มที่ได้รับรางวัลมากขึ้น สอดคล้องกับ วรนาถ เกื่อนคำ (2539 : 96) ที่กล่าวว่า การให้รางวัลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนตามรูปแบบนี้ เพราะจะทำให้ นักเรียน ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์อย่างมีเป้าหมาย แต่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีการแข่งขันระหว่างกลุ่มต่างๆ ซึ่งผู้สอนจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเห็นว่าการแข่งขันนั้นไม่ใช่การแข่งขันกับเพื่อน แต่เป็นการแข่งขันกับตัวเองเพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนดและรางวัลเป็นเพียงผลของความ สำเร็จเท่านั้นไม่ใช่เป้าหมายหลักของการเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่ใช้การแข่งขันและการให้รางวัลจึงเป็น ตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงขับหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายคือ ความภาคภูมิใจในตนเองและรางวัล

2. ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับวิธีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ อาจพิจารณาได้ว่าเป็นผลมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 ก่อนที่นักเรียนจะสามารถอ่านจับใจความได้นั้น นักเรียนจำเป็นที่จะต้องอ่านและคิดตลอดเวลาซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญและมีความซับซ้อน แต่วิธีร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความได้ ขณะเดียวกันยังสามารถพัฒนา การอ่านและการคิดควบคู่กันไปด้วย และเป็นวิธีการที่มีการมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

2.2 เมื่อพิจารณาด้านเนื้อหาที่เป็นบทอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีบทอ่านหลากหลายประเภท ประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ นิทาน สารคดี ข่าว บทความ เรื่องสั้น แต่ละประเภทก็มีภาษา และเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนสามารถกระตุ้นความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้ ทำให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในกระตมสมองร่วมกับเพื่อนๆได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ใน การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สอดคล้องกับแนวคิดของ วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (2542 : 42) ที่กล่าวว่า วิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด คือ กระบวนการ กลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือกันและกันแลกเปลี่ยนและแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกันมากที่สุด ได้พูดคุยและอภิปรายร่วมกันและได้ร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วยดี

2.3 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความจากบทอ่าน นิทาน สารคดี เรื่องสั้น ข่าว บทความ นักเรียนจึงค่อยๆ เกิดการเรียนรู้และรู้สึว่าการอ่านจับใจความไม่ยากจนเกิดไปสามารถพัฒนา ให้ดีขึ้นได้ นอกจากนี้ถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมได้ตรงตามวัตถุประสงค์ครูจะเสริมแรงทางบวกโดยการ กล่าวคำชมเพื่อเป็นการสร้างกำลังใจและแรงจูงใจในการเรียน เมื่อมีแรงจูงใจและตั้งใจที่จะทำคะแนนให้ได้ สูงขึ้นเพื่อที่จะได้รับการเสริมแรง จึงทำให้เจตคติที่ดีขึ้นด้วย อีกทั้งการที่นักเรียนได้พัฒนาความสามารถ ในการเรียนก็เป็นการเสริมแรงภายในตนเอง เพราะนักเรียนจะเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของ ตนเอง

2.4 หลังการตรวจผลงานการอ่านจับใจความของนักเรียน ผู้วิจัยได้แจกผลงานให้นักเรียนดู เป็นการให้ผลย้อนกลับ (Feed back) โดยออกแบบใบงานให้นักเรียนได้ทราบผลการประเมินของตนเอง และทราบเหตุผลของการให้คะแนน จึงช่วยให้นักเรียน เห็นข้อผิดพลาดของตนเองเพื่อนำไปแก้ไขในการ เขียนครั้งต่อไปให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพล พะยอมแย้ม (2540 : 20) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรม การเรียนที่ผู้เรียนได้รับผลย้อนกลับจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกต้อง และถ้าการรับรู้ เป็นผลสำเร็จก็จะสามารถนำความสำเร็จหรือสิ่งที่ดีจากเรียนครั้งก่อนไปใช้ในการเรียนครั้งต่อไป

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน แบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3 คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ทั้งนี้เนื่องจาก การสอนโดยใช้กิจกรรมแบบปกติ เป็นวิธีการสอนที่ประกอบด้วยการบรรยาย ประกอบเอกสารที่ครูจะเตรียมขึ้น อาจจะนำสื่อที่เป็นรูปภาพ สิ่งพิมพ์ หรือวิดีโอทัศน์ช่วยในการบรรยาย จึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD สามารถพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความให้สูงขึ้นได้ ดังนั้นควรนำวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD ไปใช้ในการสอนภาษาไทยในด้านอื่นๆ ที่ต้องใช้ทักษะการอ่านเช่น การอ่านคิดวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียน

2. ครูผู้สอนควรส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน การพูดคุยก่อให้เกิดกำลังใจ สนับสนุนความคิดเห็นให้มากขึ้น เนื่องจากคำพูดเหล่านี้จะช่วยช่วยให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความรักและความผูกพันกันมากขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้กระบวนการทำงานเป็นกลุ่มประสบความสำเร็จมากขึ้น

3. ครูผู้สอนควรลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก โดยเริ่มจากให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความจากนิทานก่อน จากนั้นจึงฝึกอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทอื่นๆเป็นลำดับต่อไป

4. วิธีสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนชัดเจน ดังนั้นครูจะต้องเตรียมตัวในการจัดกิจกรรมรวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยประเภทอื่นๆ เช่น การอ่านเพื่อความ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับวิธีสอนเทคนิคชนิดอื่น เช่น เทคนิค TGT หรือเทคนิค CIRC

2. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่นๆ โดยใช้วิธีสอน แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีการสอนอื่นๆ เช่น วิธีสอนแบบโครงงาน วิธีสอนแบบบูรณาการ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กีนาริน ต้นเสียงสม. (2548). *การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอน แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณถ ถิ่นคำ. (2539). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (circ) และการสอน ตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2545). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : แอลที เพรส.
- วารุณี อุ๋นบุญ. (2540). *การพัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชาพื้นฐานจิตวิทยาการศึกษา*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อังคณา ปานนก. (2546). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอน ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกันกับการสอนปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Slavin, Robert E. "STAD." *Journal of Research and Development in Educational* 60, 7 (1978) : 42–48.